EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 29.6.2012
COM(2012) 354 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN

om hur anmälningsförfarandet enligt WTO-avtalet om tekniska handelshinder (TBT-avtalet) fungerar

{SWD(2012) 189 final}

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN

om hur anmälningsförfarandet enligt WTO-avtalet om tekniska handelshinder (TBT-avtalet) fungerar

1. INLEDNING

Avtalet om tekniska handelshinder (TBT-avtalet)[1] är ett av 13 multilaterala avtal om varuhandel som förhandlades fram i samband med Uruguayrundan. Det trädde i kraft 1995 i samband med att Världshandelsorganisationen (WTO) upprättades. Enligt detta avtal är alla WTO-medlemmar skyldiga att **anmäla förslag till tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av varors överensstämmelse med lagstiftningen** till Världshandelsorganisationen för att ge övriga WTO-medlemmar möjlighet att lämna synpunkter på dessa.

- Förfarandet är ett konkret sätt att hjälpa **företag inom EU, inbegripet små och medelstora företag, att få tillträde till tredjeländers marknader** genom att
- onödiga tekniska hinder för internationell handel upptäcks och undanröjs vid källan,
- lagstiftare i EU och medlemsstaterna och ekonomiska aktörer i EU får kännedom om nya tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse i andra länder som är medlemmar i WTO,
- EU får möjlighet att föra fram sin lagstiftningsstrategi och lämna synpunkter på övriga WTO-medlemmars bestämmelser under den dialog som äger rum innan de nya bestämmelserna antas,
- förfarandet bidrar till konvergens mellan regler och standarder på internationell nivå.

Anmälningsförfarandet enligt TBT-avtalet är därför ett viktigt inslag i EU:s handels- och industripolitik[2] och bidrar till ett uppnående av målen i Europa 2020-strategin[3], **i synnerhet till en smart och hållbar tillväxt för alla**.

Syftet med denna rapport är **i första hand** att uppmärksamma EU:s institutioner och rådgivande organ och de ekonomiska aktörerna i EU, däribland små och medelstora företag, på de möjligheter som anmälningsförfarandet enligt TBT-avtalet innebär. I **andra hand är syftet** att presentera de senaste trenderna när det gäller detta instrument genom att ge en

---

1 http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/index.cfm?fuseaction=library.viewLibrary&section_id=1&dspLang=en

2 Europeiska kommissionens meddelande *Handel, tillväxt och världspolitik: Handelspolitiken – en hörnsten i Europa 2020-strategin* – KOM(2010) 612 slutlig, Europeiska kommissionens meddelande *En integrerad industripolitik för en globaliserad tid – Med konkurrenskraft och hållbar utveckling i centrum* – KOM(2010) 614 slutlig.

3 Europeiska kommissionens meddelande *Europa 2020: En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla* (KOM(2010) 2020 slutlig.

översikt över förfarandets utveckling under de senaste åren. **I tredje hand** är den ett tillfälle för kommissionen att rekommendera konkreta åtgärder för att uppnå ytterligare förbättringar. För att kunna dra nytta av de möjligheter som övriga WTO-medlemmars anmälningar av sina föreskrifter erbjuder är det av avgörande betydelse att EU självt inte bara fullgör sina skyldigheter enligt TBT-avtalet, utan också aktivt bidrar till att förbättra förfarandets effektivitet. Det är viktigt att Europaparlamentet, rådet och medlemsstaterna är medvetna om hur anmälningsförfarandet enligt TBT-avtalet fungerar och att de samarbetar med kommissionen för att uppnå målen när det gäller efterlevnad och ökad insyn.

2. PRESENTATION AV ANMÄLNINGSFÖRFARANDET ENLIGT TBT-AVTLET

2.1. Skyldigheter enligt TBT-avtalet

Målet med TBT-avtalet är att underlätta internationell handel, men samtidigt erkänna WTO-medlemmarnas rätt att anta nationella tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse som kan resultera i tekniska handelshinder (på grund av kostnaderna för anpassning till olika regler, informationskostnader etc.). För att se till att sådana åtgärder inte skapar diskriminerande eller onödiga handelshinder innehåller TBT-avtalet ett antal materiella och förfarandemässiga villkor som WTO-medlemmarna måste uppfylla när de utarbetar tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

Dessa materiella och förfarandemässiga villkor gäller alla tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse som är rör handel med varor, såväl industri- som jordbruksvaror. Medan standarder får uppfyllas på frivillig basis fastställs i tekniska föreskrifter obligatoriska krav på produktegenskaper och förfaranden och produktionsmetoder i samband med dessa.[4] Förfaranden för bedömning av överensstämmelse används för att avgöra om produkterna uppfyller dessa obligatoriska krav.

2.1.1. De materiella villkoren: icke-diskriminering, undvikande av onödiga handelshinder, tillämpning av relevanta internationella standarder

En åtgärd som faller inom ramen för TBT-avtalet måste överensstämma med **principen om icke-diskriminering**. Principen om icke-diskriminering utgör grundvalen för WTO-rätten och har konkretiserats i Allmänna tull- och handelsavtalet (Gatt). I detta avtal förbjuds diskriminering mellan importerade och inhemskt producerade varor (principen om nationell behandling, artikel III i Gatt) och mellan importerade varor (principen om mest gynnad nation, artikel I i Gatt). I samma anda är WTO-medlemmarna enligt artikel 2.1 i TBT-avtalet skyldiga att se till att varor som införs från annan medlems territorium medges en behandling som inte är mindre gynnsam än den som medges inhemska varor av samma slag eller sådana varor med ursprung i annat land.

Tekniska föreskrifter är vidare bara tillåtna om de är **nödvändiga för att uppfylla legitima syften**, och förfaranden för bedömning av överensstämmelse får inte vara striktare eller tillämpas mer strikt än vad som krävs för att den importerande WTO-medlemmen ska vara tillräckligt förvissad om att varorna överensstämmer med tillämpliga krav. Artikel 2.2 i TBT-avtalet innehåller en icke uttömmande förteckning över legitima syften, vilka omfattar förhindrande av bedrägliga förfaranden, skydd av människors hälsa eller säkerhet, eller miljön. Under perioden 2008–2011 angavs skydd av människors hälsa och säkerhet som

[4] TBT-avtalets regler om standarder behandlas inte i denna rapport.

legitimt syfte i ungefär hälften av TBT-anmälningarna.[5] Detta krav på ”nödvändighet” innebär dessutom att en balans måste uppnås mellan det legitima syfte som eftersträvas och risken att kravet inte kan uppfyllas, så att man väljer ett tillvägagångssätt som är effektivt men som begränsar handeln så lite som möjligt. Nationella lagstiftare kan i detta sammanhang utgå från TBT-avtalet, där en rad tillvägagångssätt som underlättar handeln föreslås, t.ex. tillämpning av resultatbaserade tekniska föreskrifter, och erkännande av likvärdighet beträffande övriga WTO-medlemmars tekniska föreskrifter och resultat av utländska förfaranden för bedömning av överensstämmelse.[6]

Relevanta internationella standarder måste också användas när tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse utarbetas. Användning av internationella standarder uppmuntras i flera bestämmelser i TBT-avtalet som ett sätt att främja harmoniseringen av tekniska regler. I artikel 2.4 sägs att WTO-medlemmar, om tillämpliga internationella standarder föreligger, ska ”använda dessa […] som grundval för sina tekniska föreskrifter”, utom när dessa internationella standarder vore ineffektiva eller olämpliga för att uppnå de legitima mål som eftersträvas. En nationell teknisk föreskrift kan till exempel gå utöver vad som krävs i en relevant internationell standard för att uppnå en WTO-medlems lagstiftningsmål i fråga om klimatförändringar, eller för att möta medborgarnas rättmätiga förväntningar i fråga om en tillräcklig skyddsnivå. Liknande principer fastställs för förfaranden för bedömning av överensstämmelse i artikel 5.4.

2.1.2. Det formella villkoret: anmälan av förslag till lagstiftning

Enligt artiklarna 2.9 och 5.6 i avtalet om tekniska handelshinder ska WTO-medlemmar **anmäla tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse** om följande två villkor är uppfyllda: för det första att det inte finns någon tillämplig internationell standard eller att den föreslagna åtgärden inte ”överensstämmer” med befintliga internationella standarder, och för det andra att den föreslagna åtgärden kan ha en väsentlig inverkan på andra medlemmars handel. Med ”väsentlig inverkan på andra medlemmars handel” avses både importökande och importminskande effekter på andra medlemmars handel, förutsatt att de är väsentliga.[7]

Anmälningarna ska göras **i god tid och på lämpligt stadium, medan det fortfarande är möjligt att göra ändringar, och ta hänsyn till kommentarer**.[8] Den anmälande medlemmen ska ge övriga medlemmar skälig tid att inkomma med skriftliga kommentarer. I TBT-kommittén enades WTO-medlemmarna om att 60–90 dagar är en skälig tid. Industriländerna uppmuntras att ge övriga medlemmar mer än 60 dagar att inkomma med kommentarer.[9] Kommentarerna ska på begäran diskuteras och beaktas, vilket innebär att övriga WTO-medlemmar kan hållas informerade om utvecklingen av nya eller ändrade produktkrav. De anmälningar som WTO:s sekretariat mottar är offentliga[10] för att även ekonomiska aktörer ska ha möjlighet att bli underrättade och få kännedom om nya krav.

---

5 De anmälande myndigheterna måste redogöra för syftet med åtgärden och dess bakgrund under punkt 7 i det anmälningsformulär som medföljer förslaget till teknisk föreskrift eller förfarande för bedömning av överensstämmelse.

6 Se artiklarna 2.8, 2.7 och 6.3 i TBT-avtalet.

7 Rekommendation från TBT-kommittén: WTO:s skrivelse G/TBT/1/rev. 10, del 7.

8 Artiklarna 2.9.2 och 5.6.2 i TBT-avtalet.

9 Rekommendation från TBT-kommittén: WTO:s skrivelse G/TBT/1/rev. 10, del 7.

10 Se Europeiska kommissionens databas för tekniska handelshinder, http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/, eller WTO:s informationshanteringssystem för tekniska handelshinder, http://tbtims.wto.org..

WTO-medlemmar har **rätt att inkomma med skriftliga kommentarer** om förslag till tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse. I princip bör kommentarerna hänvisa till att den föreslagna lagstiftningen strider mot TBT-avtalet. Kommentarerna bör leda till en dialog med den WTO-medlem som har anmält förslaget. Rätten att formellt inkomma med kommentarer inom ramen för detta förfarande är begränsad till WTO-medlemmar och omfattar till exempel inte berörda ekonomiska aktörer. Därför måste de ekonomiska aktörernas intressen förmedlas av en WTO-medlem. Det är upp till varje WTO-medlem att se till att dess ekonomiska aktörers intressen framförs och beaktas.

2.2. EU:s interna organisation för anmälningsförfarandet

Flera parter måste delta och samarbeta för att anmälningsförfarandet ska fungera korrekt och vara användbart och effektivt. Inom EU är det av största betydelse att EU-institutionerna, medlemsstaterna och de ekonomiska aktörerna deltar. En webbplats om tekniska handelshinder som skapats av EU bidrar till att samordna samtliga parters deltagande.

2.2.1. Europeiska kommissionen

TBT-avtalet föreskriver att alla WTO-medlemmar ska inrätta en anmälningsmyndighet som ska se till att bestämmelserna om anmälningsförfaranden följs och fungera som upplysningscentral.[11] Upplysningscentralen måste besvara alla rimliga frågor från andra medlemmar och aktörer om tekniska föreskrifter som antagits eller föreslagits och förfaranden för bedömning av överensstämmelse, och ansvarar också för att hantera kommentarer från andra WTO-medlemmar om anmälningar.[12] Inom EU uppfylls dessa skyldigheter av en enhet inom Europeiska kommissionens generaldirektorat för näringsliv,[13] som har utsetts till **EU:s anmälnings- och upplysningscentral för TBT**.

EU:s anmälnings- och upplysningscentral för TBT har två funktioner. För det första är den en garanti för att EU-lagstiftning som ska antas av antingen Europaparlamentet och rådet eller som en genomförandeåtgärd av Europeiska kommissionen anmäls till WTO på förslagsstadiet. För det andra ansvarar den för att vidarebefordra andra WTO-medlemmars anmälningar till alla berörda parter och ser till att kommentarer skickas på EU:s vägnar till den anmälande medlemmen. När EU:s anmälnings- och upplysningscentral för TBT ska lämna kommentarer om en anmälan från en annan WTO-medlem försöker den få in synpunkter från alla berörda parter – dvs. Europeiska kommissionens sektorsenheter, enheter inom generaldirektoratet för handel, EU-delegationer i tredjeländer och medlemsstater och företag inom EU. EU:s anmälnings- och upplysningscentral för TBT redigerar kommentarerna från EU om andra WTO-medlemmars anmälningar för att se till att de överensstämmer med EU:s politik på samtliga områden.

2.2.2. Medlagstiftarna i EU: parlamentet och rådet

Europaparlamentet och rådet spelar också en viktig roll, eftersom de antar lagstiftning som innehåller tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse som måste vara i enlighet med TBT-avtalet. Eftersom anmälan enligt avtalet måste ske på förslagsstadiet anmäler EU:s anmälnings- och upplysningscentral för TBT EU-lagstiftning som innehåller produktkrav som faller inom ramen för TBT-avtalet till övriga WTO-

---

[11] Artikel 10 i TBT-avtalet.

[12] Rekommendation från TBT-kommittén: WTO:s skrivelse G/TBT/1/rev. 10, del 7.

[13] Enhet ENTR/C/3 *Anmälan av tekniska föreskrifter*.

medlemmar så snart kommissionen har antagit sitt förslag till Europaparlamentets och rådets förordning, direktiv eller beslut. Kommissionen analyserar WTO-medlemmarnas kommentarer och tar hänsyn till dessa i lagstiftningsförfarandet.

Både rådet och parlamentet måste beakta inverkan på den internationella handeln när de utarbetar och antar ändringar till ett förslag från kommissionen. Övriga WTO-medlemmar följer uppmärksamt diskussionerna om lagstiftningen och framför ofta kommentarer skriftligen eller i samband med TBT-kommitténs sammanträden (som äger rum i Genève tre gånger om året) om ändringsförslagens förenlighet med TBT-avtalet.

2.2.3. Medlemsstaterna

Vid sidan om EU:s anmälnings- och upplysningscentral för TBT har samtliga 27 medlemsstater sina egna anmälningsmyndigheter och upplysningscentraler. Medlemsstaterna är ansvariga för att bedöma om deras förslag till nationella tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse kan få en betydande inverkan på handeln och att i så fall anmäla dem direkt till WTO. Svar på kommentarer från andra WTO-medlemmar ges dock av EU:s anmälnings- och upplysningscentral för TBT (efter samråd med den aktuella medlemsstaten) på EU:s vägnar, eftersom dessa svar anses ingå i den gemensamma handelspolitiken, som omfattas av EU:s exklusiva behörighet.[14] Samordning mellan medlemsstaterna och Europeiska kommissionen säkerställs genom EU:s interna anmälningsförfarande som fastställs i direktiv 98/34/EG[15], och varje år träffar kommissionens avdelningar de berörda företrädarna från medlemsstaterna för att förbättra samordningen.

Medlemsstaterna måste också underrätta sina offentliga myndigheter och nationella ekonomiska aktörer om de skyldigheter och möjligheter som anmälningsförfarandet för TBT innebär. Kommissionen får regelbundet kommentarer från medlemsstaterna om andra WTO-medlemmars anmälningar. Vissa medlemsstater har inrättat effektiva nationella mekanismer för att få feedback direkt från den inhemska industrin, inklusive mindre branschorganisationer och enskilda företag. Kommissionen använder denna feedback för att bekämpa potentiella tekniska handelshinder.

2.2.4. Ekonomiska aktörer

Kommentarer från EU:s industri om andra WTO-medlemmars anmälningar **har stor betydelse för att förebygga onödiga hinder för internationell handel**. Ett flertal näringslivsorganisationer med säte i Bryssel är väl medvetna om de möjligheter som TBT-avtalet innebär och inkommer regelbundet med kommentarer till kommissionens avdelningar.[16] Några bidrar också via rådgivande kommittén för marknadstillträde, som har inrättats inom ramen för kommissionens strategi för marknadstillträde.[17] Andra europeiska

---

14 Artikel 207 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

15 Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37).

16 Kommissionen organiserade en stor konferens i Bryssel den 29 mars 2007 för att öka medvetenheten bland de ekonomiska aktörerna i vilken 150 personer deltog. Se http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/index.cfm?fuseaction=library.viewLibrary&section_id=175&dspLang=en för mer information.

17 Kommissionens meddelande *Europa i världen: ett starkare partnerskap för bättre marknadstillträde för EU:s exportörer* – KOM(2007) 183 slutlig.

ekonomiska aktörer inkommer med kommentarer till EU:s delegation i den anmälande WTO-medlemmen.

Kommissionen samordnar allt internt för att se till att alla kommentarer når anmälnings- och upplysningscentralen för TBT, som sedan utarbetar officiella EU-kommentarer. Med tanke på den relativt korta perioden för kommentarer på 60–90 dagar är det viktigt att EU:s ekonomiska aktörer inkommer med sina synpunkter så snabbt som möjligt och före den slutliga tidsfrist som angetts av den anmälande WTO-medlemmen.[18]

2.2.5. EU:s webbplats för TBT

För att kunna ge direkt tillgång till anmälningar och underlätta samordningen mellan alla inblandade upprättade EU:s anmälnings- och upplysningscentral för TBT sin egen **TBT-webbplats**[19] 2004. På denna webbplats ges allmän tillgång till **TBT-databasen**, där man finner alla anmälningsformulär, förslag och kommentarer som Europeiska kommissionen har skickat och tagit emot.

På webbplatsen finns också en översikt över varje enskild TBT-anmälan: anmälda dokument, eventuella översättningar och kommentarer som kommissionen har skickat och mottagit visas på en separat webbsida för varje anmälan. Att alla dokument finns tillgängliga garanterar full öppenhet när det gäller EU:s åtgärder inom ramen för TBT-avtalet. Dessutom kan ekonomiska aktörer och andra berörda parter registrera sig för att få **meddelanden om nya anmälningar** och läsa en **månatlig översikt** över anmälnings- och upplysningscentralens verksamhet.

Antalet användare som har registrerat sig för att få meddelanden om nya anmälningar visar att användningen av EU:s TBT-webbplats har ökat sedan 2004. År 2011 var 529 privata och offentliga organisationer registrerade i systemet (jämfört med 182 år 2005), och 15 000 sökningar gjordes i databasen. En tredjedel av de registrerade är från tredjeländer. EU:s upplysningscentral för TBT visade vid flera tillfällen sin databas för TBT-kommittén och har kontaktats av andra WTO-medlemmar som vill utveckla sina egna webbplatser.

3. EU:S RESPONS PÅ DEN SENASTE UTVECKLINGEN

3.1. Anpassningen till det växande antalet TBT-anmälningar

EU har alltid aktivt följt tredjeländers agerande och har klarat av det växande antalet TBT-anmälningar. Antalet TBT-anmälningar har ökat exponentiellt. Mindre än 400 förslag anmäldes 1995, det år då TBT-avtalet trädde i kraft. Denna siffra har sedan dess mer än tredubblats och låg 2011 på 1 216.[20] Totalt har WTO-medlemmar anmält nästan 15 000 texter under de senaste 16 åren. Det skedde en enorm ökning i antalet anmälningar mellan 2004 och 2009: ökningen var marginell under de första tio åren av anmälningsförfarandet för TBT (från mindre än 400 under 1995 till 638 år 2004) och ökade sedan under en sexårsperiod från 638 till nästan 1 500 (se diagrammet under punkt 1 i kommissionens arbetsdokument SWD(2012) 189).

---

18 Kommissionen bör helst få kommentarerna tre veckor före den slutliga tidsfrist som anges i anmälningsformuläret av den anmälande WTO-medlemmen.

19 http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/

20 De siffror som anges i denna rapport inkluderar inte anmälningar om tillägg/rättelser.

Den främsta anledningen till denna ökning är att antalet WTO-medlemmar har ökat från 128 i början till 153 år 2011. Bland nykomlingarna finns en del stora aktörer som Kina, som anslöt sig 2001, Saudiarabien (2005), Vietnam (2007) och Ukraina (2008). De informationskampanjer som har organiserats av WTO:s sekretariat och de nationella upplysningscentralerna för TBT har också haft effekt. Dessutom har både WTO:s sekretariat och medlemmar finansierat och deltagit i projekt på regional och nationell nivå som har handlat om tekniskt bistånd på TBT-området. En annan viktig anledning är WTO-medlemmarnas allt intensivare lagstiftningsverksamhet de senaste fem åren inom nya branscher som energieffektivitet och konsumentinformation. Även finanskrisen, som har utgjort ett hot mot de nationella ekonomierna, kan slutligen ha lett till ökad lagstiftningsverksamhet.

EU har noggrant observerat och övervakat detta expanderande regelverk, vilket avspeglas i att EU:s kommentarer beträffande tredjeländers anmälningar har ökat i samma utsträckning som TBT-anmälningarna. Under perioden 2004–2009 dubblerades således nästan antalet kommentarer från EU, från 47 till 91 per år. År 2011 inkom EU med 102 kommentarer, det högsta antalet någonsin (se diagrammet under punkt 1 i kommissionens arbetsdokument SWD(2012) 189). EU utnyttjar även aktivt TBT-kommitténs möten för att komplettera sina skriftliga kommentarer med muntliga yttranden och be om uppföljning på sina kommentarer. EU är en av de mest aktiva medlemmarna i TBT-kommittén när det gäller att kommentera andra WTO-medlemmars anmälningar som sannolikt skulle orsaka onödiga handelshinder. EU kan, beroende på det anmälda förslaget, begära att det ska dras tillbaka, ändras, skjutas upp eller förtydligas. Det finns många exempel på framgångsrikt samarbete med tredjeländer som har varit positivt för EU och världshandeln.

Exempel på vad som har uppnåtts inom ramen för TBT-förfarandet:

Tillbakadragande: I ett colombianskt lagförslag om alkoholhaltiga drycker[21] infördes krav på märkning som var alltför stränga och som skulle ha medfört betydande kostnader för de ekonomiska aktörerna. Sedan EU tagit upp detta under TBT-kommitténs möten och i skriftliga kommentarer drog de colombianska myndigheterna tillbaka lagförslaget.

Ändring: En brasiliansk anmälan om bedömning av leksakers överensstämmelse med säkerhetskrav[22] handlade om ett förslag om ett betungande och diskriminerande förfarande för bedömning av överensstämmelse. På begäran av EU och flera andra handelspartner ändrade Brasilien föreskriften 2010 genom att lätta på förfarandet för bedömning av importerade leksakers överensstämmelse med kraven.

Uppskjutande: De indiska föreskrifterna om bildäck anmäldes första gången 2006.[23] Sedan EU lämnat skriftliga kommentarer och gjort åtskilliga yttranden i samband med TBT-kommitténs möten sköts antagandet av lagförslaget upp. En ändrad version anmäldes 2010.[24]

Förtydligande: När det gäller de kinesiska föreskrifterna om övervakning och förvaltning av kontroll och karantänsättning av importerat fast avfall förtydligade Kina att även importörer som var ackrediterade enligt särskilda europeiska standarder skulle kunna uppfylla kravet på registrering.[25]

---

21 G/TBT/N/COL/120.
22 G/TBT/N/BRA/259, 313 och 339.
23 G/TBT/N/IND/20.
24 G/TBT/N/IND/40.
25 G/TBT/N/CHN/649.

3.2. Anpassningen till det aktiva deltagandet av fler WTO-medlemmar

EU har även anpassat sig till att nya aktörer har tillkommit i TBT-förfarandet och till deras kritiska syn på dess val när det gäller lagstiftning. Den betydande ökningen av antalet anmälningar under de senaste åren beror inte bara på stora länder, utan även på mindre, globala aktörer som Saudiarabien, Qatar och Bahrain. Det aktiva deltagandet av utvecklingsländer som Uganda, som anmälde flest texter 2010, har bekräftat denna trend.

Fler WTO-medlemmar har deltagit aktivt i förfarandet genom att göra fler anmälningar och även lämna kommentarer om anmälningar. Andra WTO-medlemmar lämnar ofta kommentarer om texter som anmälts av EU. År 2011 mottog EU:s upplysningscentral för TBT 25 kommentarer från tredjeländer, framför allt från Kina, Nya Zeeland, Japan och USA (se diagrammet under punkt 2 i kommissionens arbetsdokument SWD(2012) 189). I TBT-kommittén är det EU som har fått flest kommentarer av WTO-medlemmarna under de senaste åren. EU övervakas noggrant av flera handelspartner eftersom unionen utgör en enorm exportmarknad med 500 miljoner potentiella konsumenter och ofta går i bräschen för utvecklingen på lagstiftningsområdet för att uppnå ett starkt konsumentskydd och en ambitiös miljöpolitik.

EU besvarar alla kommentarer genom att förklara sin lagstiftning, försvara den och om nödvändigt ändra den. Skriftliga kommentarer som inkommit till EU:s anmälnings- och upplysningscentral för TBT besvaras skriftligt enligt anmälningsförfarandet, och yttranden från andra WTO-medlemmar besvaras muntligt vid TBT-kommitténs sammanträden. Europeiska kommissionen besvarar för EU:s räkning alla skriftliga kommentarer från WTO-medlemmar. De flesta av de frågor som tagits upp beträffande EU:s lagstiftning sedan 1995 har rört jordbrukssektorn, registrering av kemikalier, djurskydd och ekodesign/miljömärkning.

Exempel på EU:s lyhördhet:

Ändring: Kommissionens förordning från 2002 om vinprodukter[26] ändrades flera gånger efter anmälan sedan tredjeländer lämnat kommentarer. När kommissionens nya förordning om vinprodukter anmäldes 2008[27] hade elva bestämmelser i förslaget ändrats för att ta hänsyn till skriftliga kommentarer från fyra olika WTO-medlemmar.

Hänsyn till andra parters intressen: Utöver skriftliga kommentarer har EU besvarat yttranden som framförts muntligt vid TBT-kommitténs sammanträden. Tredjeländers yttranden om Reach[28] har därför beaktats i de vägledningsdokument som syftar till att underlätta genomförandet av denna förordning.

Förtydligande: År 2010 uttryckte flera WTO-medlemmar i TBT-kommittén oro över att den europeiska ackrediteringsram som inrättats genom förordning (EG) nr 765/2008[29] skulle kunna undergräva förmågan för organ som ansvarar för överensstämmelsebedömning utanför EU att fullgöra sitt uppdrag på det reglerade området. EU klargjorde att de nya reglerna enbart hade utformats för den inre marknaden och att möjligheterna att godkänna eller erkänna resultaten av en utländsk bedömning av överensstämmelse inte påverkas av den nya förordningen.

---

26 G/TBT/N/EEC/15.
27 G/TBT/N/EEC/264.
28 G/TBT/N/EEC/52.
29 G/TBT/N/EEC/152.

3.3. Insyn – en utmaning

I linje med den allmänna tendensen har också det antal anmälningar som EU lämnar in per år ökat betydligt. Under de senaste tio åren har antalet mer än tredubblats, från 17 till 63. År 2008 inkom EU med dubbelt så många anmälningar som året innan (se diagrammet under punkt 2 i kommissionens arbetsdokument SWD(2012) 189). Medlemsstaternas anmälningar har fluktuerat sedan 1995, men har under de senaste tre åren stabiliserats till 54 anmälningar per år (se diagrammet under punkt 3 i kommissionens arbetsdokument SWD(2012) 189). Jämfört med medlemsstaternas anmälningar inom ramen för det interna anmälningsförfarandet[30] är antalet dock fortfarande lågt.

Vad gäller den period för kommentarer på 60–90 dagar som beviljas andra WTO-medlemmar innan den anmälda lagstiftningen antas, visar statistiken att den tid som avsatts för kommentarer i praktiken varierat mellan 58 och 61 dagar under de senaste fem åren, jämfört med 46 dagar 1997.[31] Vad gäller EU-anmälningar avsattes i genomsnitt 65 dagar för kommentarer under 2011 (se diagrammet under punkt 4 i kommissionens arbetsdokument SWD(2012) 189). Denna utveckling har gett WTO-medlemmarna större möjligheter att analysera tredjeländers tekniska föreskrifter och har bidragit till att förbättra TBT-förfarandet. I WTO:s senaste utvärdering av EU:s handelspolitik framhölls emellertid att perioden för att lämna kommentarer om anmälningar från EU-medlemsstater skulle kunna förlängas ytterligare.[32]

De framsteg som har gjorts när det gäller insyn står i proportion till de steg som WTO-medlemmarna har tagit för att öka medvetenheten om TBT-förfarandet. Den interna samordningen för att se till att all lagstiftning som faller inom ramen för TBT-avtalet anmäls på ett lämpligt stadium måste kontrolleras noggrant dagligen, och nationella förvaltningsorgan måste informeras om sådan lagstiftning. Europeiska kommissionen har varit särskilt aktiv på detta område, genom att regelbundet organisera seminarier för sina avdelningar och för EU:s medlemsstater. EU:s anmälnings- och upplysningscentral för TBT organiserade tre seminarier för kommissionens avdelningar under perioden 2008–2011.

4. MULTILATERALA DISKUSSIONER OM INSYN I ANMÄLNINGSFÖRFARANDET FÖR TBT

4.1. Återstående utmaningar

TBT-kommittén har utfärdat och finputsat detaljerade rekommendationer om insyn[33] som har förbättrat tillämpningen av anmälningsförfarandet när WTO-medlemmarna har följt dem[34]. **Det finns dock WTO-medlemmar som fortfarande inte respekterar de grundläggande**

---

30 Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter (EGT L 24, 21.7.1998, s. 37).

31 Den sextonde årliga översynen av TBT-avtalets tillämpning och funktion: WTO-dokument G/TBT/29, s. 6.

32 *Utvärdering av handelspolitiken: Europeiska unionen*, rapport från WTO:s sekretariat, 2011, s. 46: ”För omkring 17 procent av anmälningarna från de enskilda medlemsstaterna var perioden för kommentarer, eller perioden mellan datumet för tillkännagivandet av anmälan och datumet för antagandet, mindre än 60 dagar” (för perioden oktober 2008–januari 2011).

33 WTO-dokument G/TBT/1/rev. 10.

34 T.ex. en period för kommentarer på 60–90 dagar, att svar ska tillhandahållas på ett av de tre officiella språken i WTO, direkt tillgång till den text som anmälts genom anmälningsformatet, tillgång till inofficiella översättningar, underrättande om antagna och offentliggjorda texter osv.

skyldigheter som anmälningsförfarandet för TBT innebär, t.ex. enkel anmälan eller anmälan på förslagsstadiet. Detta beror ofta på en brist på samordning inom de nationella förvaltningsorganen när det gäller att se till att den anmälningsskyldiga myndigheten känner till vilka förändringar av lagstiftningen som måste anmälas, eller att anmälningsmyndigheten inte kan ålägga det förvaltningsorgan som har ansvar för lagförslaget att fullgöra anmälningsskyldigheten. Vissa WTO-medlemmar anmäler inte lagstiftning som antagits av lagstiftande organ (som parlamentet) på grund av att samordningen mellan den anmälningsskyldiga myndigheten och det lagstiftande organet inte fungerar.

Dessutom är det inte alla WTO-medlemmar som utnyttjar möjligheten att inkomma med kommentarer om förslag till tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse. Många medlemmar har svårt att följa anmälningarnas utveckling och uppbringa den tekniska expertkunskap som behövs för att analysera vissa anmälningar. Det är inte heller alla WTO-medlemmars upplysningscentraler som fungerar helt som de ska. Vissa svarar sällan på kommentarerna, andra meddelar bara att de har underrättat de behöriga myndigheterna om frågan, och ofta ges inget svar trots upprepade påminnelser. Detta är ett stort problem för resultatet av förfarandet och gör det mindre effektivt.

Det finns fortfarande vissa gråzoner beträffande **TBT-avtalets och anmälningsskyldighetens räckvidd**. Två beslut som WTO-panelen[35] antog nyligen bör bidra till att förtydliga avtalets räckvidd, men det finns fortfarande saker som är oklara, i synnerhet när det gäller krav för icke produktrelaterade tillverkningsmetoder (som inte har någon inverkan på slutproduktens tekniska egenskaper) och på frivillig märkning med anknytning till vissa krav där exklusiv märkning inte är obligatorisk.

Den analys som ska göras av de anmälda texterna under den relativt **korta kommentarsperioden på 60 dagar**, särskilt när förslaget måste översättas, är fortfarande en stor utmaning för WTO-medlemmarna och de ekonomiska aktörerna. **Budgeten för översättning** är fortfarande för liten. Det är emellertid mycket viktigt att öka **medvetenheten bland de ekonomiska aktörerna** om förfarandet och om möjligheten att inkomma med kommentarer till WTO-medlemmarnas myndigheter. Detta gäller särskilt för sammanslutningar och nationella företag, i synnerhet små och medelstora företag, som har begränsade egna resurser för att analysera förslag till bestämmelser och agera inom tidsfristen.

TBT-kommittén får slutligen inte vara ett forum som bara förmedlar industrins intressen. Den måste ge offentliga myndigheter möjlighet att utbyta åsikter om förslag till tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse utifrån alla relaterade politiska aspekter.

4.2. Regelbundna diskussioner vid TBT-kommitténs sammanträden och treårsöversyner

TBT-kommitténs regelbundna sammanträden och, framför allt, **översynen av TBT-avtalets funktion och tillämpning**, som genomförs vart tredje år i enlighet med artikel 15.4 i TBT-avtalet, är tillfällen då man kan diskutera och klargöra en del av anmälningsförfarandets svårigheter och utmaningar. Kommissionen använder regelbundet dessa treårsöversyner för att ge förslag på sätt att förbättra insynen i anmälningsförfarandet. EU deltar aktivt i alla

---

[35] Förenta staterna — Åtgärder beträffande import, marknadsföring och försäljning av tonfisk och tonfiskprodukter (DS 381) och Förenta staterna — Vissa märkningskrav beträffande ursprungsland (DS 384, DS 386).

diskussioner om treårsöversynen och bidrog med ett dokument om insyn[36] till den femte treårsöversynen[37], som slutfördes i november 2009.

Treårsöversynerna har inte bara stor betydelse när det gäller frågor relaterade till anmälningsförfarandet, utan också när det gäller andra systemrelaterade frågor i samband med TBT-avtalet: **god lagstiftningspraxis, förfaranden för bedömning av överensstämmelse, standarder, tekniskt stöd** och **TBT-kommitténs funktionsduglighet**. TBT-kommittén har därför blivit ett viktigt forum där WTO-medlemmarna kan diskutera frågor som rör den internationella handeln med varor och politiska strategier. Kommissionen använder regelbundet denna kommitté för att presentera EU:s politiska strategier för övriga WTO-medlemmar och verka för konvergens på lagstiftningsområdet genom god lagstiftningspraxis under utarbetandet av tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

Kommissionen erbjuder även sammanfattningar om EU:s och medlemsstaternas tekniska bistånd till utvecklingsländer, vilket omfattar stöd i TBT-frågor.[38] Vid TBT-kommitténs sammanträde i juni 2011 presenterade Sverige sitt mentorsprogram, som genomfördes under perioden 2008–2011, till stöd för upprättande av anmälnings- och upplysningscentraler för TBT och dessas funktion i sju afrikanska länder söder om Sahara[39]. Utöver de tekniska stödprogrammen har EU:s anmälnings- och upplysningscentral för TBT på begäran av vissa WTO-medlemmar tagit emot besök av andra WTO-medlemmar som velat veta mer om hur den är organiserad och fungerar.[40] TBT-experter från Europeiska kommissionen har också deltagit i seminarier för tekniskt stöd som organiserats av WTO i olika regioner i världen.

5. SLUTSATSER OCH FRAMTIDSSTRATEGI

Anmälningsförfarandet för TBT är ett **effektivt sätt att hålla sig informerad om varulagstiftningens utveckling i tredjeländer**. När en WTO-medlem uppfyller anmälningsskyldigheten får andra WTO-medlemmar möjlighet att granska de nya tekniska föreskrifterna eller förfarandena för bedömning av överensstämmelse och reagera konkret på tekniska handelshinder. Samtidigt får många kännedom om allmänna tendenser i andra WTO-länder, eller i ett enskilt WTO-land, vilket är viktig information för EU:s handels- och industripolitik.

För att utnyttja detta fullt ut måste naturligtvis EU självt respektera principerna och uppfylla de skyldigheter som fastställs i TBT-avtalet. **Om EU inte följer reglerna går det inte heller att kräva att andra ska göra det.** EU-lagstiftningen och medlemsstaternas lagstiftning måste därför följa principerna i TBT-avtalet och anmälas enligt reglerna, med maximal insyn.

Det kan också vara mycket värdefullt att lägga fram lagförslag för granskning av andra WTO-medlemmar. Genom kommentarer från andra medlemmar kan problem identifieras som

---

36 WTO-dokument G/TBT/W/309.

37 WTO-dokument G/TBT/26.

38 WTO-dokument G/TBT/W/303.

39 Burundi, Etiopien, Kenya, Rwanda, Tanzania, Uganda och Zambia.

40 Besök av en indisk delegation 2007, av en tjänsteman från den kinesiska upplysningscentralen för TBT 2009 och av en tunisisk delegation 2011.

annars inte skulle ha upptäckts eller aspekter framhållas som inte beaktades när lagstiftningen utarbetades.[41]

Med detta förfarande får dessutom lagstiftande organ över hela världen möjlighet att jämföra politiska strategier och fundera över anledningar att lagstifta på ett annat sätt. Anmälningsförfarandet för TBT fungerar därmed som ett **riktmärkningsinstrument** (benchmarking) och kan där så är lämpligt bidra till en viss konvergens på internationell nivå. Det hjälper också EU att informera om sina lagstiftningsbeslut och främja dem. Dessa beslut baseras på en grundlig och evidensbaserad analys, omfattande samråd med intressenter och heltäckande konsekvensbedömningar. Det ger dessutom EU möjlighet att motivera sina beslut för andra länder.

I nuläget använder kommissionen, medlemsstaterna och de ekonomiska aktörerna förfarandet på ett ändamålsenligt sätt. Kommissionen anser dock att det finns utrymme för förbättring, och tänker därför vidta följande åtgärder:

Åtgärd 1: Ytterligare informationsinsatser för att få EU:s ekonomiska aktörer, inklusive små och medelstora företag, att lämna kommentarer

Kommissionen kommer att fortsätta informera sina avdelningar, de ekonomiska aktörerna och medlemsstaterna om förfarandets fördelar, inklusive alternativet att skicka kommentarer direkt till kommissionen. Kommissionen kommer i synnerhet att fortsätta att organisera seminarier och konferenser tillsammans med medlemsstaterna och ekonomiska aktörer, inklusive små och medelstora företag, och att uppmuntra medlemsstaterna att öka medvetenheten bland nationella ekonomiska aktörer.

I samband med genomförandet av kommissionens meddelande till stöd för små och medelstora företags verksamhet utanför EU[42] kommer kommissionen också att fortsätta undersöka vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas för att hjälpa små och medelstora företag att delta mer aktivt i anmälningsförfarandet. Kommissionen kommer att se till att den framtida flerspråkiga nätportalen[43], med relevant information om utländska marknader och en översikt över tillgängliga stödtjänster i samband med marknader utanför EU, innehåller en länk till TBT-databasen[44]. Under 2012 tänker kommissionen också utveckla webbplatsen för TBT och göra den mer användarvänlig för ekonomiska aktörer, inklusive små och medelstora företag.

Åtgärd 2: Stödja de ekonomiska aktörernas rätt att inhämta information om tillämpliga krav för marknadstillträde från upplysningscentralerna för TBT

Enligt TBT-avtalet ska WTO-medlemmarna upprätta en kontaktpunkt för TBT där alla rimliga frågor från andra medlemmar och ekonomiska aktörer om antagna eller föreslagna tekniska föreskrifter och förfaranden och standarder för bedömning av överensstämmelse kan besvaras.[45] Detta öppnar en direkt kommunikationskanal mellan ekonomiska aktörer och myndigheter i andra WTO-länder, där de kan hämta information om tillträdeskrav för

---

41 Trots den analys och konsekvensbedömning, inklusive bedömning av inverkan på internationell handel, som kommissionen regelbundet genomför innan ett lagförslag läggs fram.

42 Kommissionens meddelande *Företaget är litet, världen stor – ett nytt partnerskap för att hjälpa små och medelstora företag utnyttja globala möjligheter*, KOM(2011) 702 slutlig.

43 Se punkt 4.2.2 i kommissionens meddelande *Företaget är litet, världen stor – ett nytt partnerskap för att hjälpa små och medelstora företag utnyttja globala möjligheter*.

44 http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/

arbetsmarknader knutna till tekniska föreskrifter samt förfaranden och standarder för bedömning av överensstämmelse. En sådan direkt kommunikationskanal kan vara praktisk för specifika frågor, när andra informationskällor, t.ex. EU:s databas över marknadstillträde[46] eller tredjeländers webbplatser, inte innehåller tillräckligt med information. Därför tänker kommissionen tillkännage upplysningscentralerna för TBT på den nya TBT-webbplatsen. Kommissionen överväger också, beroende på tillgång till personalresurser, att stödja europeiska ekonomiska aktörer som behöver information, t.ex. om de frågor som de skickar till andra WTO-medlemmars upplysningscentraler inte skulle besvaras.

Åtgärd 3: Förbättra samordningen ytterligare med andra betydelsefulla instrument för EU:s handels- och industripolitik

Kommissionen kommer att fortsätta tillämpa anmälningsförfarandet för TBT i sin handels- och industripolitik och försöka uppnå fler synergieffekter mellan olika aspekter av politiken. Grupperna för marknadstillträde i EU:s delegationer i tredjeländer kan till exempel ge ett betydande stöd om de har resurser för att kontrollera TBT-anmälningar, för att skapa ett nätverk för insamling av kommentarer från EU-företag i tredjeländer, för att upprätta förbindelser med kommissionens avdelningar i Bryssel och för att göra uppföljningar tillsammans med behöriga myndigheter i tredjeländer. Där så är möjligt kommer kommissionen att fortsätta använda sig av befintliga eller nya samarbetsformer i lagstiftningsfrågor och förhandlingar om handelsavtal, för att hantera systematiska eller specifika handelshinder som har identifierats med hjälp av anmälningsförfarandet för TBT. Kommissionen kommer också fortsätta att stödja fullständig efterlevnad av anmälningsskyldigheten och relevanta rekommendationer från TBT-kommittén genom förhandlingar om TBT-områden i frihandelsavtal, inklusive bestämmelser om insyn.

Åtgärd 4: Öka stödet till förmån för anmälningsförfarandets funktion på multilateral och bilateral nivå

Kommissionen kommer att fortsätta att utveckla och förbättra förfarandets funktion genom att aktivt delta i TBT-kommitténs sammanträden. Man har för avsikt att lägga fram ytterligare ett dokument om insyn i anmälningsförfarandet i samband med den sjätte treårsöversynen, som ska ske i november 2012. Kommissionen kommer också att överväga sätt att ge utvecklingsländer ytterligare stöd, så att de kan delta på ett effektivare sätt i anmälningsförfarandet. Detta skulle kunna omfatta ett ökat stöd för anmälnings- och kontaktpunkterna för TBT, i synnerhet i EU:s grannländer.

Kommissionen överväger att uppmuntra WTO-sekretariatet att utveckla informationshanteringssystemet för TBT[47] ytterligare, så att det blir ett effektivt redskap för alla WTO-medlemmar och möjliggör snabbare tillkännagivande av anmälningar, och så att medlemmarna lätt kan inhämta all information som krävs om anmälningarna och på så sätt bli mer delaktiga i förfarandet.

Åtgärd 5: Maximal efterlevnad av anmälningsreglerna

Kommissionen förbinder sig att se till att dess förslag och sådan genomförandelagstiftning som antas av kommissionen inte strider mot TBT-avtalet, samt att dessa anmäls på

---

45 Se artikel 10 i TBT-avtalet.

46 http://madb.europa.eu/

47 http://tbtims.wto.org/web/pages/search/notification/Search.aspx

förslagsstadiet, med en period för kommentarer på 60–90 dagar för övriga WTO-medlemmar. Man åtar sig också att se till att kommentarer från övriga WTO-länder diskuteras och tas i beaktande innan den slutliga utformningen av lagstiftningen görs. Det är viktigt att lämna tillräckligt med tid i antagningsförfarandet för att kunna uppfylla anmälningsskyldigheten.

Åtgärd 6: Vidta ytterligare åtgärder för att förbättra insynen i det normala lagstiftningsförfarandet

Vad gäller förslagen till Europaparlamentet och rådet om tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning om överensstämmelse har kommissionen börjat informera WTO-medlemmar om betydande förändringar i lagstiftningsförfarandet när dessa förslag har väckt intresse hos övriga WTO-medlemmar och när det normala förfarandet har tillåtit detta.[48] För en bättre insyn skulle man kunna inleda en ny period för kommentarer, så att övriga WTO-medlemmar får möjlighet att kommentera förändringar i det normala förfarandet och att skicka de inkomna kommentarerna till medlagstiftarna. Kommissionen ska undersöka denna möjlighet genom att utgå från varje enskilt fall.

Åtgärd 7: Förbättra samordningen med medlemsstaterna

För en samordnad och effektiv handelspolitik och för att kunna utnyttja förfarandets möjligheter på bästa sätt måste EU agera enat. Medlemsstaterna måste utan undantag uppfylla skyldigheterna i TBT-avtalet och stödja EU:s politik om insyn i anmälningsförfarandet genom att samordna sina åtgärder effektivt. Kommissionen kommer att fortsätta informera medlemsstaterna om betydelsefulla aspekter av förfarandet och om den senaste utvecklingen. Den uppmanar medlemsstaterna att å sin sida arbeta för samordning.

---

[48] I dessa fall underrättade EU:s anmälnings- och upplysningscentral för TBT de andra WTO-medlemmarna om rådets och Europaparlamentets ståndpunkter genom ett tillägg till de ursprungliga anmälningarna, dock utan att inleda en ny period för kommentarer till de ändringar som införts.